

Pracovní činnosti

Pracovní činnosti patří do oblasti Člověk a svět práce, která postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností a pozitivního vztahu k práci, odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti. V různých oborech lidské činnosti takto přispívá k vytváření životní i profesní orientace žáků. Žáci si zároveň osvojují a uplatňují zásady bezpečnosti, ochrany zdraví při práci a hygieny práce

Vzdělávací obsah je rozdělen na druhém stupni na Práce s technickými materiály, Provoz a údržba domácnosti, základy ručních prací, Příprava pokrmů, Pěstitelské práce, Svět práce. Má časovou dotaci 1+1 hodina týdně v 8. a 9. ročníku (odděleně dívky a chlapci).

Vyučovací předmět pracuje s těmito **průřezovými tématy:**

Osobnostní a sociální výchova (OSV),

Environmentální výchova (EV),

Výchova demokratického člověka (VDO).

Multikulturní výchova (MKV).

Konkrétní témata Pracovních činností jsou vybírána v průběhu školního roku podle aktuálních projektů, tematických celků či podle událostí během kalendářního roku. Výuka probíhá ve školní cvičné kuchyňce, školní dílně, školním skleníku, kmenových třídách.

Formy realizace předmětu:

- samostatná práce
- kolektivní práce
- skupinové vyučování
- integrovaný projekt

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je úzce spojen s dalšími vyučovacími předměty:

- člověk a zdraví (výchova ke zdraví) – zásady první pomoci a hygiena, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- přírodopis – zásady zdravé výživy, rostliny (péče o pokojové rostliny, výsev a výsadba ve školním skleníku, druhy dřev a jejich vlastnosti)
- zeměpis – jídla různých zemí a národů
- chemie – složení potravin, čisticí prostředky, kosmetika a léčiva, výroba a použití plastů – vliv na životní prostředí
- fyzika – elektrické spotřebiče a jejich používání
- občanská výchova – odpovědnost za své chování, volba povolání
- informatika (IaKT) – vyhledávání informací, práce s informacemi
- matematika – domácí účetnictví - osobní a rodinný rozpočet, geometrie - rýsování jednoduchých technických výkresů
- výtvarná výchova – kreativita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- samostatně pracuje s textem, používá odbornou literaturu, internet
- vyhledává v médiích důležité informace o materiálech, jejich vlastnostech a použití
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- ovládá jednoduché pracovní operace a postupy při opracování materiálů

- kriticky zhodnotí svůj vlastní výkon

Kompetence k řešení problémů

Žák

- při práci volí vhodný technologický postup
- řeší jednoduché technické úkol s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a postupů

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na odpovídající odborné úrovni
- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu
- zapojuje se do diskuse při řešení problémů, věcně argumentuje
- naslouchá ostatním, nechá si poradit od druhých

Komunikace sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině a podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje pravidla slušného chování
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory a přesvědčení druhých
- jedná ohleduplně s respektem k ostatním
- dokáže se adekvátně zachovat v krizových situacích

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení školní dílny
- chrání zdraví své i ostatních při práci
- uplatňuje získané pracovní vědomosti a dovednosti v praktickém životě
- chápe základní ekologické souvislosti při práci (šetření materiálem, likvidace odpadu)
- uplatní získané dovednosti pro zlepšení prostředí ve škole (oprava pomůcek, výzdoba tříd)
- využívá získané poznatky pro svoji další profesní orientaci

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řečený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Časový a tematický plán

Předmět:	Pracovní činnosti
Vzdělávací program:	Škola pro děti
Třída:	8. dívky
Školní rok:	2023/2024
Časová dotace:	2 hodiny týdně

Měsíc	Tematický celek	Výstupy	Poznámky
Září	Bezpečnost práce a hygiena Provoz a údržba domácnosti	Je seznámem s řádem učebny. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem. Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. Používá peníze jako platidlo. Posoudí hodnotu peněz. Rozpozná hlavní příjmy a výdaje domácnosti.	OSV – rozvoj schopností a poznávání řešení problémů a rozhodovacích dovedností Př - první pomoc, hygiena práce
Říjen	Provoz a údržba domácnosti	Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby. Provádí drobnou domácí údržbu.	OSV – rozvoj schopností poznávání
Listopad	Příprava pokrmů	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika, Př - zásady zdravé výživy
Prosinec	Příprava pokrmů	Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. Připraví jednoduché pokrmy v rámci projektu (projekt Vánoce).	MKV – multikulturalita - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
Leden	Využití digitálních technologií	Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky. Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	OSV – rozvoj schopností a poznávání řešení problémů a rozhodovacích dovedností
Únor	Využití digitálních technologií	Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava. Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Březen	Příprava pokrmů	Připraví jednoduché pokrmy se zásadami zdravé výživy.	Př - kalorická hodnota potravin
Duben	Svět práce	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě. Pozná, jaká je možná volba profesní orientace podle osobnostních zájmů a cílů, sebepoznávání podle zdravotního a tělesného stavu, osobních vlastností a schopností.	OSV - rozvoj schopností poznávání, MV OV - volba povolání
Květen	Svět práce	Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	OSV - rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti OV - volba povolání
Červen	Svět práce Příprava pokrmů	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Připraví jednoduché pokrmy se zásadami zdravé výživy.	OSV - rozvoj schopností poznávání OV - volba povolání, VkJ - zásady zdravé výživy
Průběžně	Plány se mohou měnit z důvodů - počasí, odborných učeben, distanční výuky, aj. Účast na soutěžích s různou tematikou během škol. roku - projekty, Návštěva galerie, výstav, besedy, preventivní programy Celoškolní projekty: Vánoce aj. Používání odborných pracoven : cvičná kuchyňka, školní dílna, počítačová učebna, školní skleník		

Časový a tematický plán

Předmět:	Pracovní činnosti
Vzdělávací program:	Škola pro děti
Třída:	8. chlapci
Školní rok:	2023/2024
Časová dotace:	2 hodiny týdně

Měsíc	Tematický celek	Výstupy	Poznámky
Září	Bezpečnost práce a hygiena Práce s technickými materiály	Je seznámem s řádem učebny. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	OSV – rozvoj schopností a poznávání řešení problémů a rozhodovacích dovedností Př - první pomoc, hygiena práce
Říjen	Práce s technickými materiály Pěstitelská činnost	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	OSV – rozvoj schopností poznávání EV - vztah člověka k prostředí
Listopad	Práce s technickými materiály Pěstitelská činnost	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	OSV – rozvoj schopností a poznávání řešení problémů a rozhodovacích dovedností. EV - vztah člověka k prostředí
Prosinec	Desing a konstruování	Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. (projekt Vánoce).	
Leden	Desing a konstruování	Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a poskytne první pomoc při úrazu.	OSV – rozvoj schopností a poznávání řešení problémů a rozhodovacích dovedností
Únor	Práce s technickými materiály desing a konstruování	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	CH - materiály
Březen	Práce s technickými materiály Pěstitelská činnost	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Př - první pomoc
Duben	Svět práce Desing a konstruování	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	OSV - rozvoj schopností poznávání, MV OV - volba povolání
Květen	Svět práce Desing a konstruování	Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	OSV - rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, OV - volba povolání
Červen	Svět práce Pěstitelská činnost	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	OSV - rozvoj schopností poznávání OV - volba povolání
Průběžně	Plány se mohou měnit z důvodů - počasí, odborných učeben, distanční výuky, aj. Účast na soutěžích s různou tematikou během škol. roku - projekty, Návštěva galerie, výstav, besedy, preventivní programy Celoškolní projekty: Vánoce aj. Používání odborných pracoven : cvičná kuchyňka, školní dílna, počítačová učebna, školní skleník		

Časový a tematický plán

Předmět:	Pracovní činnosti
Vzdělávací program:	Škola pro děti
Třída:	9. dívky
Školní rok:	2023/2024
Časová dotace:	2 hodiny týdně

Měsíc	Tematický celek	Výstupy	Poznámky
Září	Bezpečnost práce a hygiena Svět práce	Je seznámem s řádem učebny. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě.	OSV – rozvoj schopností a poznávání, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovacích dovedností Př - první pomoc, hygiena práce
Říjen	Svět práce Provoz a údržba domácnosti Práce s technickými materiály	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. Používá peníze jako platidlo. Posoudí hodnotu peněz. Rozpozná hlavní příjmy a výdaje domácnosti. Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby. Provádí drobnou domácí údržbu. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	OSV – rozvoj schopností poznávání, MV OV - volba povolání
Listopad	Práce s technickými materiály	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Prosinec	Práce s technickými materiály	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím. Projekt Vánoce.	MKV – multikulturalita - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
Leden	Práce s technickými materiály Provoz a údržba domácnosti	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby. Provádí drobnou domácí údržbu.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti CH – syntetická vlákna
Únor	Příprava pokrmů Svět práce	Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	Př - hygiena práce, zásady zdravé výživy
Březen	Pěstitelská činnost a chovatelství Příprava pokrmů	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	Př - hygiena práce, MKV – multikulturalita - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
Duben	Pěstitelská činnost a chovatelství Práce s technickými materiály	Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	EV - vztah člověka k prostředí
Květen	Práce s technickými materiály	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Červen	Provoz a údržba domácnosti	Provádí drobnou domácí údržbu. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	EV - vztah člověka k prostředí
Průběžně	Plány se mohou měnit z důvodů - počasí, odborných učeben, distanční výuky, aj. Účast na soutěžích s různou tematikou během škol. roku - projekty, Návštěva galerie, výstav, besedy, preventivní programy Celoškolní projekty: Vánoce aj. Používání odborných pracoven : cvičná kuchyňka, školní dílna, počítačová učebna, školní skleník		

Časový a tematický plán

Předmět:	Pracovní činnosti
Vzdělávací program:	Škola pro děti
Třída:	9. chlapci
Školní rok:	2023/2024
Časová dotace:	2 hodiny týdně

Měsíc	Tematický celek	Výstupy	Poznámky
Září	Bezpečnost práce a hygiena Práce s technickými materiály Svět práce	Je seznámem s řádem učebny. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě. Poznává, jaká je možná volba profesní orientace podle osobnostních zájmů a cílů, sebepoznávání podle zdravotního a tělesného stavu, osobních vlastností a schopností.	OSV – rozvoj schopností a poznávání, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovacích dovedností Př - první pomoc, hygiena práce
Říjen	Svět práce Pěstitelská činnost a chovatelství Práce s technickými materiály	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby. Provádí drobnou domácí údržbu. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	OSV – rozvoj schopností poznávání, MV OV - volba povolání
Listopad	Práce s technickými materiály Pěstitelská činnost	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV - vztah člověka k prostředí
Prosinec	Design a konstruování	Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj (Projekt Vánoce).	
Leden	Design a konstruování	Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce. Poskytne první pomoc při úrazu	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Př - první pomoc
Únor	Design a konstruování Svět práce	Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Březen	Pěstitelská činnost a chovatelství Práce s technickými materiály	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	EV - vztah člověka k prostředí
Duben	Pěstitelská činnost a chovatelství Práce s technickými materiály	Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	EV - vztah člověka k prostředí
Květen	Práce s technickými materiály	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Červen	Pěstitelská činnost a chovatelství Design a konstruování	Provádí drobnou domácí údržbu. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	EV - vztah člověka k prostředí
Průběžně	Plány se mohou měnit z důvodů - počasí, odborných učeben, distanční výuky, aj. Účast na soutěžích s různou tematikou během škol. roku - projekty, Návštěva galerie, výstav, besedy, preventivní programy Celoškolní projekty: Vánoce aj. Používání odborných pracoven : cvičná kuchyňka, školní dílna, počítačová učebna, školní skleník		